

'Vrouw moet talenten beter benutten'

'Het land waar ik wil wonen is een land waar vrouwen en mannen evenveel verdienen.'

foto werry crone

Minister Bussemaker: Rijk investeert veel in vrouwen. Wees je daarvan bewust.

ROMANA ABELS

Uw voorganger, Marja van Bijsterveldt, beschikte over dezelfde cijfers als u. 'De economische zelfstandigheid van vrouwen is flink toegenomen', schreef zij de Kamer. 'Het gaat goed'. U zegt dat het helemaal niet goed gaat.

"Haha: Is het glas half vol of half leeg? Ik ben redelijk optimistisch: we komen van heel ver. Mijn oudtante, biologe, werd nog ontslagen toen ze ging trouwen. Dat is nu bijna niet meer te bevatten, terwijl het maar vijftig jaar geleden is. We hebben een snelle ontwikkeling meegemaakt. Nu dreigt die te stagneren. Zeventig procent van de vrouwen werkt. Ben ik heel blij mee. Maar slechts de helft is economisch zelfstandig. Als je bedenkt dat heel veel vrouwen op een gegeven moment weer alleen komen te staan, is dat heel erg weinig. Ook in vergelijking met andere Europese landen. Het gaat

allemaal niet vanzelf."

Die vrouwen zullen zeggen: ik werk maar 24 uur omdat kinderopvang duur is, scholen op idiote tijden uitgaan en ik moet mantelzorgen bij mijn oude moeder. Moet dat niet eerst worden geregeld?

"Natuurlijk helpt het als dat allemaal goed geregeld is. Ik kan dit werk ook alleen maar doen omdat ik een man heb die veel taken overneemt. Maar er is meer nodig dan alleen voorwaarden scheppen of mannen meer verantwoordelijkheid geven. Er zit ook een deel in vrouwen zelf. Er is bewustwording nodig.

"Vrouwen zouden van dat schuldgevoel afmoeten. Vorige week zat ik bij de talkshow van Eva Jinek en daar sprak ik Patricia Paay. Dat is een vrouw van wie je wel kan zeggen dat ze veel heeft bereikt. Maar toch zei ook zij: 'Ik voelde me altijd schuldig. Ik bleef altijd maar denken hoe ik het iedereen in het gezin naar de zin kon maken.' Vrouwen zouden meer moeten denken: 'Ik heb mijn baan en als ik daar ben, ben ik daar.' Ze zouden zich eerder schuldig moeten voelen dat de overheid zoveel in ze heeft geïnvesteerd."

Een slimme meid, was vroeger de leus, is op haar toekomst voorbereid?

"Dat zijn ze! Jongere vrouwen denken meer dan jongens na over hun toekomst. Hoe ze het willen en wat ze willen. Maar tussen daad en wens zit nog wel enige discrepantie. Daarom wil ik vrouwen erop aanspreken dat er in Nederland heel veel in ze geïnvesteerd wordt, in het voortgezet- en hoger onderwijs, maar dat ze zelf wel iets bewuster met hun talenten kunnen omgaan. Ik zeg niet dat ik wil bepalen dat iedereen dertig of veertig uur moet

werken, maar wel dat ik wil dat vrouwen na blijven denken: hoe zorg ik ervoor dat ik, als dat moet, in mijn eigen onderhoud kan voorzien. Dat vind ik wel heel wezenlijk.

"Veel vrouwen werken in deeltijd. Ook bijvoorbeeld in de zorg, waar de komende jaren grote tekorten zullen zijn. Als alle vrouwen daar twee uur meer zouden werken, zou dat tekort al voor een groot deel zijn opgelost."

Mijn ouders hebben me die les stevig ingeprent. Gebeurt dat tegenwoordig dan niet meer?

"Mijn moeder deed dat ook. Ik vind autonomie heel belangrijk, je moet zelf nadenken wat in jouw situatie op dat moment gewenst is. Dat kan best zijn dat je een tijdje minder werkt als je kleine kinderen hebt. Het kan ook zijn dat je met je partner een verdeling maakt waarin je partner een tijdje meer werkt en jij minder en dat je dat later omdraait. Ik heb ook niet alle antwoorden. Ik wil vooral aansporen: 'jongens, we moeten het hier met elkaar over blijven hebben.'"

'Er is een land waar vrouwen willen wonen', zei de feministe Joke Smit in de jaren zeventig. Wanneer wonen we in dat land?

"We zijn er dichterbij dan toen, maar ik heb geen zin om tot 2075 te wachten om te zien of het eventueel vanzelf goed komt. Het land dat ik voor mij zie is er een waar vrouwen alle mogelijkheden krijgen om zich te ontplooiën. Veel vrouwen hebben talent. Ze zouden alleen nog iets vaker kunnen denken aan de woorden van Belle van Zuijlen: 'Ik heb geen talent voor ondergeschiktheid'.

"Het land waar ik zou willen wonen

is ook een land waar voorzieningen niet zo verkokerd zijn. Daarin kunnen we veel van Scandinavische landen leren. Waar je terecht kunt op één plek voor je paspoort, het consultatiebureau, de bibliotheek, al die dingen die je nodig hebt. Dat je niet meer eindeloos in de rij hoeft te staan als je kleine kinderen hebt, of een baan, of allebei.

"En het is een land waar vrouwen evenveel verdienen als mannen. Het is onuitstaanbaar dat we het daar nog steeds over moeten hebben, te erg voor woorden. De verschillen zijn rond de twintig procent. Terwijl vrouwen tegenwoordig hoger zijn opgeleid dan mannen. Dat zou ik wel eens meer uitbetaald willen zien, ook in topfuncties."

Maar u verzet zich tegen een quotum van vrouwen in topfuncties, zoals Europees commissaris Reding vorig jaar voorstelde.

"In Nederland hebben we de afspraak dat we streven naar 30 procent vrouwen in de top van bedrijven met meer dan 100 werknemers. Reding wilde veertig procent, maar dan alleen bij beursgenoteerde organisaties. Daarvan zijn er hier minder. Als we haar richtlijn overnemen, zou die per saldo minder vrouwen in topfuncties opleveren.

"Bovendien heb ik zelf niet veel goede ervaringen met quota. Het leidt ertoe dat vrouwen worden benoemd als excuustruus. En als er dan eens iets verkeerd gaat, dan worden meteen alle vrouwen daarop afgerekend. Ik geloof veel meer in diversiteit. Meer vrouwen in sollicitatiecommissies, de regel dat er meerdere kandidaten worden voorgedragen, zodat er in ieder geval iets te kiezen is. Ik vind het heel erg dat ik bij bedrijven zie dat vrouwen tot een soort subtop doordringen, maar dat laatste stukje van het glazen plafond niet kunnen doorbreken. Het verloopt nog echt heel moeizaam voor ze die topposities krijgen."

Terwijl vrouwen, lees ik in uw nota, een bedrijf beter kunnen leiden tijdens een crisis.

"Amerikaans onderzoek heeft aangetoond dat mannen beter zijn in versnellen, risico nemen, opschalen. Vrouwen zijn beter in beheersen, terugschakelen en inkrimpen. In tijden van crisis heb je allebei nodig. Het gevolg van eenzijdig samengestelde bestuursraden heb je kunnen zien bij de banken. Daarvan zei Christine Lagarde, directeur van het Internationaal Monetair Fonds, onlangs nog dat daar teveel testosteron bij elkaar had gezeten. Ik denk ook dat dat een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van die grootschalige scholen, ziekenhuizen, woningcorporaties. Vrouwen kunnen daar tegenwicht aan bieden."

Hebben vrouwen, om in uw eigen termen te blijven, een beter moreel kompas dan mannen?

"Nou, nee dat zou ik niet willen zeggen. Thatcher bijvoorbeeld, liet zien dat vrouwen premier kunnen worden. Maar of ze ook een betere leider is geweest, dat blijft toch vooral een politieke vraag."